

АДВОКАЦІЯ В ДЕТАЛЯХ

УСПІШНІ ПРАКТИКИ ГРОМАД

Громадянська освіта є необхідною для надання можливості мешканцям сприяти позитивним змінам у своїх місцевих громадах. З листопада 2019 року по листопад 2020 року громадська організація «Точка доступу» реалізувала проєкт «Через громадську участь до участі в управлінні громадою».

Основною метою ініціативи було стимулювання участі громадян в місцевому самоврядуванні та підвищення рівня залучення вразливих категорій громадян до прийняття рішень та забезпечення їх прав через проведення інформаційно-адвокаційної діяльності у співпраці з місцевими активістами в цільових громадах Донецької та Луганської областей.

У цій брошурі читач зможе дізнатися про кроки, які здійснювали учасники проєкту, яких результатів змогли досягнути, а також з якими складнощами стикнулися активісти. Сподіваємось, що наведені приклади допоможуть іншим активістам впроваджувати зміни у своїх громадах.

Проєкт «Через громадську участь до участі в управлінні громадою» реалізується в межах Програми ООН із відновлення і розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Програму ООН із відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують тринадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені у цій публікації, належать авторам і не обов'язково відображають погляди Програми, Європейського Союзу та урядів Данії, Швейцарії та Швеції.

Вивчаючи попередній досвід інших громад, використовуючи корисні поради тренерів та експертів, учасники змогли визначитись з метою та проблемою, яку допоможе вирішити адвокаційна кампанія. Реалізація комплексу дій сприятиме подальшому розвитку громади та допоможе досягти корисних змін в системі.

ПРОБЛЕМА, ЯКА НАРАЗІ ІСНУЄ В ГРОМАДАХ

За результатами соціологічного дослідження, яке було проведено в липні-вересні 2016 року на замовлення ПРООН та Індексу сталості розвитку організацій громадянського суспільства України, який досліджувався Творчим центром ТЦК, було виявлено наступну проблему. Сьогодні, як ніколи громади потребують допомоги та підтримки. Стрімкий розвиток громадських організацій та ініціатив, які спрямовані на вирішення локальних проблем громади, свідчить про готовність населення брати на себе відповідальність та бути активними учасниками демократичних процесів на місцях. В сучасному житті громадянська освіта є необхідною, бо саме вона відкриває шлях до можливостей сприяти позитивним змінам у місцевих громадах. Проте, рівень обізнаності громадян щодо їхніх прав та обов'язків, а також щодо механізмів залучення у життя місцевих громад варто посилювати. Обізнаність населення у процедурах та процесах прийняття рішення сприятиме більш ефективній участі в суспільному житті та просуванню реформ на місцевому рівні. Виходячи з даних реалій у громадян зріс інтерес до участі в місцевому самоврядуванні, не тільки за допомогою виборів, а й через інші інструменти. Однак, у населення не достатньо знань та умінь в ефективному використанні інструментів локальної демократії. Часто негативний досвід є потужним демотиватором, з причини якого мешканці взагалі розчаровуються та перестають брати участь в житті громади. Особливо це стосується молоді, бо саме цій категорії населення властиве загострене почуття справедливості, бажання отримати позитивний результат тут і зараз!

Переважна більшість громадських організацій, які представляють інтереси місцевих вразливих груп, не реалізують сповна свій потенціал через відсутність інформації про вже прийняті локальні нормативно-правові акти (НПА), що регламентують таку участь, а також через відсутність навичок використання існуючих інструментів. Зокрема, відносно низький відсоток організацій вміє проводити повноцінні адвокаційні кампанії, що забезпечили б реальні зміни на місцях. За таких умов важливим є навчання саме жителів громади – місцевих активістів. Чітке формування проєктних ініціатив, розуміння алгоритму проведення адвокаційних кампаній локального, регіонального та національного рівня, а також володіння навичками використання інструментів локальної демократії для адвокатування дозволить вже в найближчий час досягти позитивних змін у громадах.

Проєкт «Через громадську участь до участі в управлінні громадою», який проводить громадська організація «Точка доступу», спрямований на стимулювання участі громадян в місцевому самоврядуванні та підвищення рівня залучення вразливих категорій громадян до прийняття рішень в громадах.

СТАРТ ПРОЄКТУ ТА ОСВІТНІ ЗАХОДИ

Метою проєкту є стимулювання участі громадян в місцевому самоврядуванні та підвищення рівня залучення вразливих категорій громадян до прийняття рішень та забезпечення їх прав через проведення інформаційно-адвокаційної діяльності у співпраці з місцевими активістами в цільових громадах. До участі у заходах мали рівний доступ як жінки, так і чоловіки, був чітко збережений гендерний баланс. Результати проєкту мають цінність і вигоду як для чоловіків, так і для жінок у рівній мірі, адже можливість приймати рішення не має залежати від статі. Також під час вивчення методів локального аналізу особлива увага була приділена інструментам, які відображають гендерний підхід, наприклад, гендерне мапування громади та інші. За результатами конкурсного відбору проєкт стартував наступним складом.

НА ПОЧАТКУ ПРИЙНЯЛИ УЧАСТЬ 5 КОМАНД З 5 ЦІЛЮВИХ ГРОМАД:

- м. Покровськ;
- Мангушський район;
- Нижньодуванська ОТГ;
- м. Світлодарськ;
- смт Мілове.

До складу кожної команди за умовами проєкту увійшли представники органів місцевого самоврядування та громадські активісти. Було заплановано та проведено «Школи громадської участі», яка включає кілька етапів:

- 1 етап** *Відбір учасників через відкритий конкурс у цільових громадах і тренінгове навчання, в ході якого планується розглянути форми участі громадян у місцевому самоврядуванні, які закріплені законом про місцеве самоврядування, місцевими нормативно-правовими актами та іншими законодавчими нормами.*
- 2 етап** *Тренінгове навчання.*
- 3 етап** *Виконання практичних завдань за супроводом залучених до проєкту експертів.*

Освітній компонент проєкту «Через громадську участь до участі в управлінні громадою» передбачав серію дводенних тренінгів, які проводилися для учасників у м. Святогірськ, на наступні теми:

- «Механізми громадської участі на місцевому рівні»
- «Локальний аналіз для розвитку громад»
- «Адвокація, або як впливати на розвиток громади»

ЗАГАЛЬНИЙ АЛГОРИТМ АДВОКАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ

Адвокаційна кампанія – це комплекс заходів з використанням дієвих інструментів для впровадження соціальних змін, що сприятимуть сталому розвитку громади. Результатом адвокаційної кампанії є офіційний документ, прийнятий на будь-якому рівні влади – розпорядження, закон тощо. Для успішного проведення потрібно залучити широке коло людей, кампанія повинна будуватися за принципами прозорості, публічності та відкритості.

ДЛЯ УСПІШНОЇ ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ В ГРОМАДАХ ТА КООРДИНУВАННЯ ДІЙ УЧАСНИКАМ ПРОЄКТУ БУЛО НАДАНО АЛГОРИТМ АДВОКАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ, ЯКИЙ ВКЛЮЧАЄ КІЛЬКА ВАЖЛИВИХ КРОКІВ:

1. Обрання теми та визначення окремої проблеми.
2. Аналіз тієї частини законодавства, яка стосується обраної проблеми.
3. Знаходження інформації та аналіз досвіду інших громад, які впровадили аналогічний адвокаційний проєкт.
4. Розробка інформаційної складової адвокаційного проєкту з урахуванням інтересів та популярних джерел інформування цільової аудиторії.
5. Підготовка та підписання документу як результат успішно проведеної адвокаційної кампанії.

Кожний освітній захід проводили досвідчені тренери та тренерки, надаючи представникам громад максимум корисної інформації, прикладів та досвіду інших громад, історій успіху. Учасники заходу ділилися досвідом, систематизували отриману інформацію, обговорювали актуальні проблеми в громадах, працювали за насиченою програмою, яка включала в себе велику кількість практичних завдань.

КОРИСТЬ ПРОЄКТУ

Користь проєкту полягає в тому, що отримані знання змогли стати фундаментом для початку продуктивної співпраці, обміну досвідом та контактами, створенню партнерств, налагодження відкритого діалогу між представниками влади та місцевими жителями. Таке розуміння надає можливість побудувати відносини для результативної співпраці, згуртованості, розбудови та покращення життя в громадах. Поєднання поданої теорії з можливістю застосувати знання на практиці дає змогу всім учасникам та учасницям в рамках проєкту та після його завершення почати впровадження громадських ініціатив для підвищення безпеки, покращення життя, вирішення нагальних питань та проблем, що наразі існують у громадах. За умовами проєкту «Через громадську участь до участі в управлінні громадою» після проведення «Школи громадської участі» учасники перейшли до розробки плану адвокаційної кампанії та проведення широкої інформаційної кампанії про інструменти локальної демократії та можливості громадян брати участь у прийнятті рішень на місцевому рівні. Треба зазначити, що карантинні обмеження, введені у зв'язку з пандемією COVID-19, значно загальмували процес роботи в громадах. Але, незважаючи на існуючі складні обставини, учасники у тандемі із залученими до проєкту експертами та командою організаторів громадської організації «Точка доступу» змогли мобілізувати сили, та успішно втілити свої ідеї, проводячи адвокаційну кампанію переважно у режимі онлайн.

ІСТОРІЇ УСПІШНИХ ПРАКТИК

Успішна практична діяльність НГО у взаємодії та за підтримки органів місцевого самоврядування може стати гарним прикладом для інших організацій, волонтерських та ініціативних груп. Цей фундамент можна використовувати у власній роботі, але з урахуванням потреб, які наразі існують у громаді. Обмін досвідом та вивчення практик інших НГО – це внесення загальноукраїнського контексту, який допоможе в майбутньому досягти результатів у роботі громадських організацій України.

ДОСВІД НИЖНЬОДУВАНСЬКОЇ ОТГ

«Недостатньо тільки отримати знання, їх треба застосувати. Недостатньо тільки бажати, треба діяти», – Йоганн Вольфганг фон Гете

Команда Нижньодуванської ОТГ Сватівського району Луганської області – чудовий приклад професійності людей, які не тільки планують та обговорюють, але й діють і доводять справу до логічного завершення! Для розробки адвокаційного проєкту було обрано створення Програми для мешканців громади, у якій планувалося об'єднати всі необхідні аспекти для покращення організації та умов спорту, дозвілля молоді. Забігаючи наперед, зазначимо, що історія шляху команди Нижньодуванської ОТГ у проєкті «Через громадську участь до участі в управлінні громадою» була успішною. Зазначимо, що наприкінці Програма зазнала суттєвих змін, але на це були вагомі причини.

Забезпечення ефективної молодіжної політики в умовах децентралізації має базуватися на належному кадровому, фінансовому забезпеченні, розвитку молодіжної інфраструктури та залученні молоді до процесу розроблення й ухвалення рішень, контролю за їх виконанням. Задля виявлення потреб та проблем громади, активісти команди Нижньодуванської селищної ОТГ застосовували два методи – анкетування та мапування. Основне питання, яке було поставлене мешканцям громади – «Створення облаштованого місця для зустрічей та спілкування молоді 12+». Очікування учасників команди Нижньодуванської селищної ОТГ від опитування складається з наступних аспектів:

- Чи потрібен облаштований простір для безпечного дозвілля молоді?
- Де його створити (на якій території селища)?
- Як його уявляють молоді та представники старшого покоління?
- Чи готові жителі селища докласти власних зусиль для створення такого місця?

Для проведення аналізу методами анкетування та мапування було обрано цільову аудиторію мешканців, яку активісти поділили на дві окремі категорії – молоді (учні 7-11 класів) та представники влади, а також пересічні жителі громади віком від 18 до 75 років. Проведення локального аналізу в Нижньодуванській ОТГ проходило у два етапи. На першому етапі, який відбувся в період з 17 по 21 лютого, було проведено анкетування. Всім учасникам аналізу було запропоновано взяти участь у опитуванні, в процесі якого респонденти мали відповісти на 6 поставлених запитань стосовно потреби в наявності облаштованого простору для безпечного дозвілля молоді, місця його розташування, важливих складових

такого простору, готовності взяти участь в процесі його облаштування. Всього в анкетуванні прийняли участь 122 учасники. На другому етапі аналізу – мапування, який проводився з 24 по 27 лютого, ініціативні групи створили 7 окремих мап з відображенням власного бачення облаштування простору для безпечного дозвілля молоді. За результатами другого етапу було створено узагальнену мапу, де були враховані всі окремі пропозиції учасників анкетування та мапування. Після аналізу отриманих впродовж локального аналізу результатів було виявлено наступні проблеми:

- У селищі багато молоді, але місця для спілкування немає, будинок культури знаходиться в аварійному стані.
- Молодь для проведення дозвілля збирається в покинутих будівлях, в необлаштованих для відпочинку місцях, що несе загрозу їх життю та здоров'ю, сприяє скоєнню асоціальних вчинків.
- На території громади налічується 5 закладів культури – клуби, бібліотеки, будинки культури, функціонує дитячо-юнацька спортивна школа. Незважаючи на досить велику кількість закладів залучення жителів громади до занять спортом, участі у гуртках художньої самодіяльності знаходиться на низькому рівні. Це пов'язано зі слабким матеріально-технічним забезпеченням закладів, відсутністю комфортних умов для занять спортом та мистецтвами.

Жителі Нижньодуванської ОТГ мають обмежені можливості у сфері культури, спорту та дозвілля і відпочинку. Було прийняте рішення перейти до розробки Цільової Програми розвитку сфери культури, спорту та дозвілля. Планувалося розробити нормативний документ строком дії на 2021-2023 роки. Розроблення Програми зумовлене необхідністю формування комплексного підходу в громаді для забезпечення сприятливих умов розвитку сфери культури, спорту та дозвілля в Нижньодуванській селищній ОТГ. В результаті впровадження багатокомпонентної молодіжної програми у Нижньодуванській ОТГ очікувалися наступні позитивні результати:

- Створення належних умов для збереження і подальшого розвитку культурно-мистецької сфери громади, збереження та охорони культурної спадщини.
- Забезпечення фінансування нових мистецьких проєктів, організації культурно-мистецьких заходів та свят, а також фінансування участі кращих колективів художньої самодіяльності та окремих виконавців в обласних, Всеукраїнських культурно-мистецьких заходах, фестивалях, конкурсах, оглядах.
- Створення умов для забезпечення прав громадян на доступ до інформації та культурних цінностей шляхом фінансування формування документних ресурсів централізованої бібліотечної системи.
- Запровадження доступних, якісних та різноманітних форм оздоровчих, рекреаційних та спортивних послуг для різних груп населення.
- Підвищення рівня охоплення громадян, насамперед дітей та молоді, всіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи, покращення стану спортивних об'єктів громади, удосконалення системи підготовки спортсменів.

Реалізація Програми повинна була сприяти згуртованості молоді, покращенню умов для життя і дозвілля різних вікових категорій молоді у громаді, стати початком потужного розвитку та формування позитивного іміджу Нижньодуванської громади.

На етапі підготовки документу для адвокатування долучився експерт команди організаторів аналітик Роман Кисленко, який надав кілька порад щодо структуризації документу:

1. Документ повинен мати термінувальний вимір з чітко вказаними строками за провадження та виконання.
2. У документі важливо чітко висловити мету молодіжної програми. Необхідно спиратись при розробці документу на статистичні дані, показники, отримані впродовж локального аналізу.
3. Один із пунктів документу передбачає спрямованість програми, детальний опис проблеми, яку вирішує впровадження проєктів в рамках програми, а також очікувані результати від її реалізації.
4. У документі важливо чітко визначити бюджет на реалізацію заходів програми та джерела фінансування.
5. Одним із основних пунктів документу передбачається визначення відповідальних осіб, які залучені до участі у запровадженні молодіжної програми.

Усі важливі аспекти були спрямовані на удосконалення системи фінансування цієї сфери, культурного розвитку молоді, забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю в громаді. Після того, як документ було представлено органам місцевого самоврядування, впродовж консультацій та обговорень було вирішено розподілити Програму на три окремі компоненти – спорт, дозвілля і культуру, це зумовлене вже наявною в ОТГ програмою розвитку культури. На засіданнях круглого столу було вирішено внести відповідні правки у документ, посилити опис заходів, які посилюють та покращують рівень сфери спорту у громаді. Команда змогла структурувати, актуалізувати та донести інформацію до депутатського корпусу.

В результаті плідної праці рішенням чергової сесії №47/3 від 04 серпня 2020 року прийнята Програма «Спорт-2020», розроблена командою Нижньодуванської ОТГ у партнерській роботі з органами місцевого самоврядування та експертом, залученим командою громадської організації «Точка доступу». Незважаючи на завершення проєкту «Через громадську участь до участі в управлінні громадою», команда організаторів тримає зв'язок з учасниками та учасницями. Наразі триває обговорення концепції окремого документу, який буде сприяти організації та покращенню умов дозвілля для різних вікових груп – мешканців Нижньодуванської ОТГ.

ДОСВІД МІСТА СВІТЛОДАРСЬК

«Найскладніше почати діяти, все інше залежить тільки від наполегливості», – Амелія Ергарт.

Досвід команди з м. Світлодарськ Донецької області є доказом того, що ніколи не пізно змінити напрямок, якщо всі сили та дії спрямовані на розвиток та залучення громадян до активної участі у житті міста. Незважаючи на складнощі, прагнення людей змінювати життя в громаді на краще все ж таки перемагає! На етапі проведення локального аналізу з метою виявлення потреб, учасники команди застосовували метод «Висячих питань», суть якого полягає в опитуванні мешканців із подальшою обробкою відповідей. Сучасний прозорий метод локального аналізу дозволяє ефективно виявити наявні потреби громади. Їх вирішення спільним шляхом сприяє у майбутньому досягненню успіхів в активній взаємодії представників місцевої влади та громадськості. Детальний аналіз допоможе не тільки виявити низку наявних проблем і питань, а ще й знайти ресурси, раціональні шляхи, скоротивши час на їх вирішення. Тож, питання, яке було поставлене мешканцям міста Світлодарськ, – «Що потрібно зробити, аби Світлодарськ став кращим». Для опитування була визначена цільова аудиторія, яку об'єднали у три більш вузькі групи:

- молодь віком 12-17 років;
- люди середнього віку;
- люди поважного віку.

Головним очікуванням групи, за словами активістів, які проводили опитування, було бажання почути від різних вікових груп громади реальні пропозиції та побажання щодо розвитку міста, щоб розуміти, в якому напрямку працювати далі. Для виявлення думки громадян був розроблений наступний механізм дій:

1. Оголошення про опитування на кожній точці.
2. Встановлення мотузок для опитування з листками паперу для відповідей.
3. Подальший збір інформації, наданої в ході опитування мешканцями міста.
4. Аналіз та обробка отриманої від громадян інформації.
5. Публікація результатів опитування методом «Висячих питань» на місцевих сайтах та сторінках у соціальних мережах.

В процесі опитування учасники стикнулися зі складнощами, а саме – не вийшло організувати третю точку для опитування людей середнього віку. Не були зроблені фото опитування пенсіонерів. Важко було комунікувати між ГО, але допомогли в цьому працівники виконкому. В результаті проведення локального аналізу були почуті реальні речі від громади по розвитку міста, що дає змогу обирати подальшій напрямку роботи. Також вдалося зібрати інформацію з двох різних вікових груп із трьох запланованих, і їхні результати мають спільні точки перетину. Було виявлено, що місто потребує вкладень в стан будівель, доріг та освітлення, будівництва дитячих майданчиків, більше місць відпочинку для пенсіонерів. Після проведення аналізу було проведено кілька зустрічей, на яких обговорювалися подальші напрямки роботи, також відбулися перемовини з представниками органів місцевого самоврядування, в результаті яких учасники команди з міста Світлодарськ – представники громадськості та органів місцевого самоврядування, почали працювати над створенням документу, яким територіальній громаді буде надано право проводити громадські слухання. Під час таких слухань організовуються зустрічі з депутатами відповідної ради, представниками місцевого самоврядування, активістами громади

для заслуховування доповідей членів територіальної громади, обговорення важливих питань, внесення пропозицій щодо їх вирішення. Громадські слухання є однією з форм участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування, яка передбачена статтею 13 Закону України від 21.05.97 р. № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні». Чому виникла саме така ідея? Активіст, представник громадської організації «UA group» Андрій Полухін розповів наступне: «У нашому місті працює Робоча група Програми ООН із відновлення та розбудови миру з громадської безпеки та соціальної згуртованості. На одній із зустрічей трапилась ситуація, яка в «здоровій» громаді не трапилась би. Працівники містоутворюючого підприємства сказали, що вони збирають підписи для міської ради для збільшення кількості ліхтарів у місті, тому що ввечері світла не вистачає. Але вони не знали, що все вуличне освітлення належить саме їх підприємству і у власність міста ще не передане. Ця ситуація говорить про відсутність працюючих діалогових платформ між міською владою та громадськістю. Місто не може розвиватися, якщо представники основних сфер суспільства рухаються в різні сторони. Тому серед активістів міста з'явилась ідея створити потрібні інструменти для такого діалогу, і один з них – громадські слухання!». Практика інших громад, які вже запровадили громадські слухання як інструмент форми участі у здійсненні місцевого врядування, є успішним прикладом ефективного розв'язання задач місцевого масштабу. Якщо в Світлодарську запровадять подібний інструмент, то представники місцевого самоврядування можуть отримувати актуальну інформацію про проблеми міста та ідеї з їх подолання від самих мешканців. Містяни, в свою чергу, отримають можливість прийняти участь у всіх важливих процесах керування містом, та відчують свою приналежність. Для того, щоб цей інструмент запрацював, активістами міста планувалося розробити «Положення про громадські слухання», яке після закінченні карантинних обмежень було б представлено для обговорення та корегування містянам. На жаль, учасники проекту стикнулися з певними складнощами: через карантинні заходи активні члени громади не мали можливості своєчасно зібрати робочу групу для обговорення та створення документу. Тому кожному, хто бажав би взяти участь в розробці Положення, було надіслано електронний примірник Типового положення про громадські слухання. Таким чином кожен мав змогу прокоментувати це положення та запропонувати свої зміни до нього. Зібравши усі потрібні дані та коментарі, координатор проекту акумулював інформацію в один документ та обговорив основні моменти з експертом-аналітиком, залученим командою громадської організації «Точка доступу». На завершальному етапі готовий документ планувалося винести на розгляд до міської ради, бо всі мешканці населеного пункту мають змогу впливати на діяльність місцевої влади, брати безпосередню участь у місцевому самоврядуванні. Прийняття Положення про громадські слухання допоможе у взаємодії громадян та органів місцевого самоврядування ефективно вирішувати всі проблеми, важливі питання громади. Адвокаційна кампанія щодо впровадження у Світлодарську інструменту участі «громадські слухання» наразі триває.

ДОСВІД КОМАНДИ МАНГУШЬСЬКОГО РАЙОНУ

«Роби все, що можеш, там, де ти знаходишся, використовуючи все, що маєш», – Теодор Рузвельт.

Команда майбутньої Мангушської об'єднаної територіальної громади – це приклад злагодженої взаємодії всіх учасників, вміння слухати і чути один одного. Незважаючи на карантинні обмеження, з якими зіткнулися всі учасники проекту, представники Мангушської команди продовжували працювати над адвокаційним проектом, збираючись на онлайн-зустрічі між собою, з організаторами проекту та експертом, залученим громадською Організацією «Точка доступу». За програмою проекту учасники відвідали заплановані освітні заходи. Одним із ключових завдань було проведення локального аналізу у своїй громаді.

У період з 17 по 29 лютого 2020 року у Покровській селищній раді (Мангушський район) учасниками команди був проведений локальний аналіз із застосуванням методів, запропонованих на попередньому тренінгу. Проблема, яку досліджували у громаді, – «Оцінка потенціалу розвитку громади». Для отримання інформації від громадян було застосовано комплекс методів, який складався з наступних інструментів: анкетування, опитування по телефону та опитування при зустрічі. Питання, поставлені мешканцям, допомогли визначити:

- нагальні потреби в громаді;
- очікування населення від влади в питаннях розбудови громади;
- готовність громадян брати участь у розбудові громади.

Представники команди зазначили, що Покровська сільська рада стоїть перед певним вибором під час формування територіальної громади, тому визначення потенціалу громадської участі та пріоритетів територіального розвитку є нагальними. Для проведення аналізу було обрано цільову аудиторію для опитування, яка поділена на кілька категорій. У дослідженні прийняли участь 102 особи від 16 до 76 років, з них: особи, що мають освіту робочих професій 65% та 27% – особи з вищою освітою, 8% – учні та молодь. Командою було визначено 3 головних питання та розроблено анкету. Опитування проводилося шляхом анкетування мешканців по всій території громади, а саме – на зупинках, в магазинах, дитячих майданчиках, у поліклініці, в бібліотеці, в місцях зустрічей молоді. Також до опитування було залучено місцевих депутатів, волонтерів та активних громадян задля надання допомоги у зборі інформації серед різних верств населення. Під час проведення локального аналізу учасниками команди Мангушського району було визначено первинну недовіру населення до соціологічних досліджень. Але в процесі безпосереднього спілкування з мешканцями вдалося частково змінити їх настрої, а деяко залучити до майбутньої спільної діяльності та громадської роботи. Особливістю є те, що аналіз продемонстрував більшу довіру населення до громадських ініціатив, ніж до дій влади. Незважаючи на переважно оптимістичні настрої, в процесі виникли деякі складнощі:

- при опитуванні люди мали певні побоювання щодо надання особистої інформації (ім'я та прізвище, вік, освіта);
- нерозуміння опитуваних мети дослідження;
- байдужість до ситуації, відсутність готовності брати безпосередню участь у розбудові громади.

Подолати складнощі вдалося шляхом особистих розмов та роз'яснень, надання прозорості інформації щодо майбутньої діяльності громади, формування довіри, спільного планування подальшої співпраці.

Після проведення локального аналізу учасники команди майбутньої Мангушської ОТГ перейшли до відповідального етапу – підготовки проєкту документу для адвокатування програми молодіжного розвитку. Чому було обрано саме такий напрямок? Ефективність молодіжної політики в умовах децентралізації значною мірою залежить лише від єдності, скоординованих дій виконавчої влади, місцевого самоврядування та молодіжного представництва. Відбувається формування нового підходу, основна ідея якого – це поступова робота по згуртованості молоді в громаді, створення умов для участі молоді в процесах розвитку, перехід до молодіжної участі.

Тож мета Програми наступна:

- створення умов для залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою та масовим спортом з урахуванням віку, статі, стану здоров'я, інтересів, побажань, здібностей та індивідуальних особливостей кожного, популяризації здорового способу життя та сприяння розвитку фізкультурно-спортивної реабілітації;
- створення умов для максимальної реалізації здібностей обдарованих дітей та молоді, в тому числі і молоді з інвалідністю;
- створення цілісної системи забезпечення сфери фізичної культури і спорту шляхом удосконалення, матеріально-технічного, фінансового, науково-методичного, інформаційного забезпечення, активізації співпраці з громадськими організаціями, удосконалення системи морального і матеріального заохочення у сфері фізичної культури та спорту, стимулювання досягнення високих спортивних результатів;
- створення належних умов до проведення місцевих та районних змагань;
- збереження національно-культурної спадщини, задоволення інтелектуальних та духовних потреб населення;
- зміцнення наявної матеріально-технічної бази закладів культури;
- впровадження ефективних форм і методів культурно-дозвільної діяльності з урахуванням сільських особливостей і традицій;
- залучення більшої кількості населення до участі в колективах художньої самодіяльності;
- розвиток самодіяльної народної творчості, вокального, хореографічного, театрального і декоративно-прикладного мистецтва.

Виконання програми дасть змогу забезпечити формування національної моделі розвитку сфери фізичної культури, спорту, дозвілля та культури на демократичних та гуманістичних засадах шляхом об'єднання зусиль зацікавлених державних, громадських, приватних організацій та широких верств населення. Також документ сприятиме створенню належних матеріально – технічних умов для розвитку спорту та культури, належних умов для проведення культурних заходів, розвитку творчого потенціалу молоді та запровадженню доступних, якісних, та різноманітних форм оздоровчих та спортивних послуг для різних груп населення.

В результаті плідної сумісної праці, перемовин з органами місцевого самоврядування та залученими експертами 17 серпня 2020 року на загальне обговорення була представле-

на комплексна «Програма підтримки розвитку культури та дозвілля, фізичної культури та спорту Покровської сільської ради на 2020 рік», розробником якої стала Покровська сільська рада у співрозробці з ДонДУУ та громадською організацією «Точка доступу».

Рішенням №7/54-916 від 19 серпня 2020 року, прийнятим на черговому засіданні Покровської сільської ради Мангушського району Донецької області «Програма підтримки розвитку культури та дозвілля, фізичної культури та спорту Покровської сільської ради на 2020 рік» була затверджена. Рішення набуло чинності з моменту його прийняття, контроль за його виконанням покладено на постійну комісію з питань бюджету, фінансів, соціально-економічного розвитку села.

